

Vej ved at stille et uforbindende Forslag til en Ordning efter Omstændighederne kan være rimeligt og naturligt. Dertil kommer, at Nævnets Medlemmer maa formodes at ville tage Hensyn til alle i Betragtning kommende Forhold og ogsaa have Opmærksomheden henledet paa de særlige Synspunkter, det vil være naturligt at anlægge i saadanne Tilfælde. I denne Forbindelse vil den Omstændighed, at Konventionerne er tænkt at indgaa som et Led i Forbundspagtens System, kunne spille en Rolle i den Forstand, at Nævnets Medlemmer tager Hensyn til Forbundspagtens Regler om lignende Forhold, som f. Eks. Pagtens Artikel 15, 8de Stykke, der som bekendt netop undtager Spørgsmaal, som ifølge mellemfolkelig Ret alene henhører under den ene Parts egen Myndighed, fra Folkeforbundsraadets Kompetence. En saadan Opfattelse vilde ogsaa finde Støtte i selve Konventionerne, som i Artikel 14, 1ste Stykke „(hvis Sagens Beskaffenhed dertil giver Anledning)“ netop giver Nævnet Adgang til at tage saadanne Hensyn i Betragtning.

Derefter gaar jeg over til det andet Punkt, nemlig Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Danmarks Tiltræden af den i Genf den 24. September 1923 aabnede Protokol vedrørende Voldgiftsklausuler i Handelskontrakter. Det er et Forsøg paa at bringe et vigtigt handelsretligt Spørgsmaal nærmere til sin Løsning. Det er et Forsøg, som er foretaget under Folkeforbundets Ledelse. De Uoverensstemmelser, som findes mellem de forskellige Landes Rets-systemer ogsaa med Hensyn til Spørgsmaal, der har særlig Betydning for den internationale Handel, er som bekendt omfattende og dybtgaaende. Der er her en stadig Kilde til Usikkerhed og processuelle Stridigheder. Mellem Lande, hvor Retsudviklingen og den almindelige Retsopfattelse ikke er synderlig forskellige som eksempelvis mellem de nordiske Lande, er det lykkedes at tilvejebringe ensartede Bestemmelser paa vigtige handelsretlige Omraader, men bortset herfra er den internationale Løsning af disse meget vanskelige Problemer endnu ved sin første Begyndelse.

Den Sag, som her er taget op under Folkeforbundets Ledelse, vedrører et enkelt om end meget vigtigt Punkt, nemlig Spørgsmaalet om Voldgiftsklausuler i Handelskontrakter. I den større internationale Handel aftales det hyppigt, at mulige Stridigheder, der maatte opstaa med Hensyn til den afsluttede Forretning, skal henvises til Arbitrage. En saadan Henvisning findes

ogsaa ofte optaget i de almindelige Bestemmelser, i Henhold til hvilke Forretninger af denne Art afsluttes. Dette kan være af Betydning for Parterne, fordi den Voldgiftsinstitution, der skal afgøre Striden, som oftest er i Besiddelse af en særlig Sagkundskab paa det paagældende Omraade, som ikke paa samme Maade er repræsenteret i de almindelige Domstole. Naar nu en Aftale af denne Art træffes, bør den naturligvis ogsaa efterkommes, selv om en af Parterne i det enkelte Tilfælde maatte være interesseret i at springe fra Aftalen. Nogen Sikkerhed i saa Henseende har man imidlertid ikke hidtil haft. Tværtimod forekommer det ikke sjældent, at den forskellige Lovgivning og Retspraksis i de forskellige Lande gør det muligt for den ene eller den anden Part at unddrage sig sine Forpligtelser. Her er det nu, at den foreliggende Protokol vil forsøge at tilvejebringe større Sikkerhed i den internationale Handel. For det første forpligter de kontraherende Stater sig til at anerkende Gyldigheden af saadanne Overenskomster om Arbitrage. Endvidere forpligter de sig til at lette ethvert Skridt, som under saadan Voldgiftsprocedure — der i øvrigt skal ordnes efter Parternes Villie og Lovgivningen i det Land, hvori den finder Sted — maa foretages paa deres Omraade i Overensstemmelse med deres Lovgivning.

Staterne forpligter sig endvidere til at sikre, at Voldgiftskendelser, som er afsagt paa deres eget Omraade, bliver gennemført. Skulde en af Parterne i Strid med den trufne Aftale alligevel bringe Sagen for de almindelige Domstole, skal disse paa en af Parternes Begæring henvide den til Voldgiftsdommernes Afgørelse, hvorved dog Domstolens Myndighed til at tage Sagen under Behandling ikke er foregrebet for det Tilfælde, at Voldgiftsaftalen eller Voldgiftsbehandlingen ikke kan føres igennem eller bliver uvirksom. Fra dansk Side har man ment at kunne tiltræde disse Regler, der i det store og hele stemmer med Retsopfattelsen her i Landet, men har dog ved Underskriften udtrykkeligt fremhævet, at Voldgiftskendelser, afsagte af en Voldgiftsret, efter dansk Ret ikke er umiddelbart eksekutive, men at det i hvert enkelt Tilfælde vil være nødvendigt, saafremt Eksekution skal foretages, at anlægge sædvanligt Søgmaal, under hvilket den paagældende Voldgiftskendelse dog i Almindelighed uden nærmere Prøvelse vil blive lagt til Grund ved Sagens Paadømmelse. Dette Forbehold, som er formuleret efter Forhandling med Justitsministeriet, tager naturligvis